

બારડોલી સત્યાગ્રહ ગીતા.

સંપાદક અને પ્રકાશક

ગણપતિશંકર નારાયણ દેસાઈ

કાલ્યાણદેવી જિન્સી બીલ્ડીંગ, ભાંગવાડી સામે
મુંબઈ ૨.

નોંધ:—આ પુસ્તકનો ખર્ચ બાદ બંધી બધી
વધારાની ઉપજ બારડોલી સત્યાગ્રહ ફાળામાં જમે થશે.

મુલ્ય બે આના.

અર્પણ.

વધાવે સર્વકાં તેને, કુઝ જે દેશની દાઝે,

સમર્થુ તેહને જેણે સમર્થુ (જીવન) દેશને ફાળે.

ગણપતિ

ગરબી વિધાપીઠ
અમેલિયટ
ગરબી કોપીરાઈટ સંગ્રહ

૧૯૨૭

એ બાલ.

સમિતિના કાર્યક્રમની પ્રવૃત્તિમાં સરઘસ આકારે ફરી પૈસા એકઠા કરવાનું મૂખ્ય કામ યોજાએલું તે અનુસાર બધા ભાગોમાં ફરી પૈસા એકઠા કરવા બનતું કરવામાં આવ્યું છે. આ પ્રવૃત્તિને જોશ અને ઝમક આપનાર-ખારડોલીમાં રાત દિન ગવાતાં-વીર સત્યાગ્રહીઓનાં ગીતો અમને લાગ્યાં અને જ્યાં જ્યાં જતાં ત્યાં આવા ગીતોની માંગણી થયાજ કરતી.

આ માંગણીને સંતોષવા ખાતરજ આ ચોપડી બહાર પાડી છે. એમાંના ઘણા ગીતો એક ચા બીજા રૂપે ખારડોલીથી છપાતા ખખર પત્રોમાં અને પત્રિકામાં છપાયાં છે. રાષ્ટ્રના પ્રાણને પોષક અને પ્રજાને અભિરૂચી આપતા આ કાવ્યોનો કોપીરાઈટ લેખકે રાખ્યો નથી એટલે એ છાપી વંચાવી લાલ લેવાના મોહને હું રોકી ન શક્યો અને અત્યંત મોહન મળે તે પહેલાં તે પ્રેસમાં છપાવી ચૂક્યો છું.

આ ચોપડી દરેક ઘરમાં રાખવાનું કોઈ નહિ ચૂકે અને એમ કરી સત્યાગ્રહ ફંડમાં પોતાથી બનતી મદદ સૌ કોઈ કરે એ અભિલાષા,

વધુમાં આ કાવ્યો જો લોકોને વધારે પ્રેરણા આપે તે લેખકનાં અને મહારાં સદ્લાગ્ય !!!

કાલબાદેવી રોડ,
જેશી બીલ્ડીંગ
ભાંગવાડીની સામે
મુંબઈ નં. ૨.

લી. સેવક,

ગણપતિશંકર નારણજી દેસાઈ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૪૧૭૬ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ બારડોલી સત્યાગ્રહ
ગીતો

વિષય ૬ - ૧૧૨૧

૧	પ્રાર્થના	૨
૨	મહેસુલ નહિ ભરશું	૩
૩	પ્યારી માતૃ ભુમિને કાળે	૪
૪	નહિ હઠશે	૫
૫	સત્યાગ્રહની આંકણી	૫
૬	નહિ કાયરનું કામ	૬
૭	પ્રતિજ્ઞા	૭
૮	ખમી લેજો	૭
૯	કાણુ કહે છે	૮
૧૦	સતનો સંગ્રામ	૯
૧૧	અન્યાયની પરાકાષ્ટા	૧૦
૧૨	યુધ્ધમાં નહિ ફાવે	૧૦
૧૩	સુકાનીનાં સન્માન	૧૧
૧૪	રામખાણુ	૧૧
૧૫	જસિનાં સુખ	૧૨
૧૬	સાચી ટેક	૧૩
૧૭	પાડોશી ધર્મ	૧૩
૧૮	સુહની આદ	૧૪
૧૯	ખેડૂતનું ગીત	૧૫
૨૦	પોરસીઆમની દાઝ	૧૬
૨૧	સંગ્રામ ખીત	૧૭
૨૨	મોંઘી પ્રતિજ્ઞા	૧૭
૨૩	પરદેશી સુખા	૧૮
૨૪	નિશ્ચય	૨૦
૨૫	યાચના	૨૦

બારડોલી સત્યાગ્રહ ગીતો.

પ્રાર્થના.

પૂ. ગાંધીજીનું પ્રિય લગ્ન.

આશ્રમવાસીઓનું નિત્યનું રટણ

આ ગાયન સૌ કોઈને સ્મરણમાં રાખવા યોગ્ય હોઈ એથીજ
શરૂઆત કીધી છે.

(૧)

મારી નાડ તમારે હાથે પ્રભુ સંભાળજોરે—
મુજને પોતાનો જાણીને પ્રભુપદ પાળજોરે—મારી.
પથાપથ્ય નથી સમજાતું, દુઃખ સદૈવ રહે ઉભરાતું;
મને હશે શું થાતું, નાથ નિહાળજોરે—મુજને.
અનાંદિ આપ વૈદ્ય છે સાચા, કોઈ ઉપાય વિશે નહિ કાચા;
દિવસ રહ્યા છે ટાંચા, વેળા વાળજોરે—કળને.
વિશ્વેશ્વર શું હજી વિસારો, બાજી હાથ છતાં મં હારો;
મહા મુંઝારો મહારો, નટવર ટાળજોરે—મુજને.
કેશવ હરિ મારું શું થારો, બાણ વળ્યો શું મઠ ધેરાશે,
લાજ તમારી જશે, બુધર ભાળજોરે—મુજને.

(૨)

મહેસુલ નહિ ભરશું.

નહિ ભરશું નહિ ભરશું
સરકાર મહેસુલ નહિ ભરશું—નહિ.

મહેસુલ વધારો છે ખોટો,
એમાં અમલદારનો છે ખોટો;
પડ્યો વાંધો અચારે એ ખોટો—સરકાર.

ભલે આવે દંડતણો સોટો,
ભલે વર્તે ફરે એથી ખોટો;
છે રામ રાખો સૌથી ખોટો—સરકાર.

ગુરૂ ગોવિંદ નામ.

“ચિડિયાંસે મેં ખાજ ગિરાઉં,
ખિલ્લીસે મેં શેર મરાઉં;
સવાલાખસે એક લડાઉં;
તખ ગોવિંદસિંહ નામ કહાઉં.”

(૩)

પ્યારી માતૃ ભુમિને કાળે.

(લેખક કુલચંદ શાહ)

સતનો માંડ્યો છે સગ્રામ,

પ્યારી માતૃ ભુમિને કાળે !

કીધાં કેસરિયું આવાર,

પ્યારી માતૃ ભુમિને કાળે !

અમને મળ્યા શૂરા સરદાર

જેણે કંપાવી સરકાર

લડવા થયા અમે હુલિયાર—પ્યારીં

અમને થયું ખરેખર લાન,

દિલમાં ફેલાડું છે તાન:

કરશું કાયાને કુરખાન—પ્યારીં

સાચો અમે કર્યો પડકાર,

લડશે પરદેશી સરકાર:

લડશું સર્વે હારોહાર—પ્યારીં

માથું ધડકી જીંદગી થાય,

તો પણ ડગશું નહિ તલબાર:

સત્યાગ્રહનું છે હથિયાર—પ્યારીં

આખી પ્રજા બની છે એક,

શિરને સાટે લીધી ટેક

તાલકાની સાચી નેક—પ્યારીં

(૪)

નહિ હઠશે

નહિ હઠશે, નહિ હઠશે,

ખહાદુર પાછા નહિ હઠશે—ખહાદુર.

હઠશે હઠશે સમરાંગણમાં,

છોને જમીન જમ—ખહાદુર.

કુરબાની કરતાં નહિ થાકે,

ધૂમે રણ મેદાન—ખહાદુર.

જુલ્મ ધંડીમાં છોને પીલે,

પરદેશી સરકાર—ખહાદુર.

જુલમોથી રાજાયા જમમાં,

લાખો જુલમીરાજ—ખહાદુર.

ખારડોલીના સત્યાગ્રહીઓ,

નમાવશે સરકાર—ખહાદુર.

(કુલચંદ શાહ)

(૫)

સત્યાગ્રહની આંકડી.

શિર જાવે તો જાવે મેરા સત્યાગ્રહના જાવેરે,

સત્ય કે ખાતર વીર હડકેત શિર અપના કટવારે

સત્યકે ખાતર રાંધ હરિચંદ્ર, નિચ ઘેર બિંક જાવેરે,

સત્યકે ખાતર રાણા પ્રતાપે બહુતહિ દુઃખ ઉઠાવેરે.

(૬)

નહિ કાચરનું કામ.

હરિનો મારગ છે શરનો, નહિ કાચરનું કામ જોને !
 પરથમ પહેલું મસ્તક મૂકી, વળતી લેવું નામ જોને !
 સુત વીત દારા શીશ સમર્પે, તે પામે રસ પીવા જોને !
 સિન્ધુ મધ્યે મોતી લેવા, માંહી પડ્યા મરજવા જોને !
 મરણ આગળે તે ભરે મૂકી, દિલની દુગ્ધા વામે જોને !
 તીરે ઉભો જીવે તમાસા, તે કાઠી નવ પામે જોને !
 પ્રેમ પંથ પાવકની જવાળા, બાળી પાછા ભાગે જોને !
 માંહી પડ્યા તે મહા સુખ માણે, દેખનારા દાઝે જોને !
 માથાં સાટે મોંઘી વસ્તુ, સાંપડવી નહિ રહેલ જોને !
 મહાપદ પામ્યા તે મરજવાં, મૂકી મનનો મેલ જોને !
 રામ અમલમાં રાતા માતા, પૂરા પ્રેમી પરમે જોને !
 પ્રીતમના સ્વામીની લીલા, તે રજની દન નીરમે જોને !

રસા સ્વાદ,

એ રસનો સ્વાદ માંધીજી જાણે,

કે જાણે વદનલ જોગીરે,

કાંઈક કાંઈક પ્યારડોલીના ખેડૂત જાણે,

લગનિક જાણે પંડોરે જોગીરે.

(૭)

પ્રતિજ્ઞા.

અમે લીધી પ્રતિજ્ઞા પાળશુંરે,
 ભલે કાયાના કટકા થાય—અમે.
 ભલે વરસે વરસાદ મહાબુદ્ધનોરે,
 ભલે તાલુકો ખલાસા થાય—અમે.
 નથી માંક્યા ભારતમાં રાક્ષસોરે,
 ખાલસાની જમીન લેનાર—અમે.
 પારડોલીનું નામ નહિ બોળશુંરે,
 ભલે માથું ને ધડ બુઢાં થાય—અમે.
 અમે કીધાં કેસરીઆં પ્રેમથીરે,
 પારડોલીની રાખવા લાજ—અમે.
 (લે. કુલચંદ શાહ)

(૮)

અમી લેજો.

દુઃખ પડે તો પડવા દેજો,
 મસ્તક જાય તો જાળેરે, નહિ મહેસુલ ભરના !
 પિંડ પડે તો પડવા દેજો,
 જીવડો જાય તો જાળેરે, નહિ મહેસુલ ભરના !
 ઉંચે આંધી નિચે અગ્નિ પ્રગળે,
 માર મૂશળના ખાળેરે નહિ મહેસુલ ભરના !
 લોકો નિંદે તેને નિંદવા દેજો
 રાજ દંડે તો દંડાળેરે નહિ મહેસુલ ભરના !
 નરનારીને દાસ વદનભભાઈ કહે છે,
 લીધી પ્રતિજ્ઞા પાળોરે નહિ મહેસુલ ભરના !

(૯)

કોણ કહે છે ?

કોણ કહે છે લોકો ડરશે ?

કોણ કહે છે લોકો ડગશે ?

કહેનારાં અહિં આ આવો,

તાજીકો • નજરે લાગો.

કોણ કહે છે લોકો નમશે ?

કોણ કહે છે લોકો હકશે ? — કહેનારાં

કોણ કહે છે લાજ જવાની ;

કોણ કહે છે હાર થવાની ? — કહેનારાં

કોણ કહે છે કુમંચ થાશે ?

કોમ કોમમાં ઝગડા થાશે ? — કહેનારાં

અલિપ્ત સત્તા હારી જવાની,

સત્તાચ્છેદની જીત થવાની.

સત્ય સૂર્યનો ઉદય થશે,

અસત્ય રાહ આથમશે — કોણ કહે છે.

(કુલચંદ શાહ)

(૧૪)

સતનો સંગ્રામ

સમજને આંધો હથિયારે જાનીને ઘોડે ટેક.

શીલ સંતોષના અખતર પહેરનેરે

ધીરજની આંધો તલમે ઢાલરે—જાનીને ઘોડે.

શુરા હોય તે તો સન્મુખ લડશેરે,

ગાંફલ તો ખાશે મારરે—જાનીને ઘોડે.

જુધનો મારગ રહેલો ના હોયજરે,

ચડવાં ખાંડા ફેરી ધારરે—જાનીને ઘોડે.

સતના સંગ્રામમાં ચડવું છે આપણેરે,

ચોપે ચેતી ચાલો નરનારરે—જાનીને ઘોડે.

જુલમનાં જુલમ મારે ઝાડો ઉગાડીયારે,

રૈફાને કાંપી બહુ હરાવરે—જાનીને ઘોડે.

આજ સુધી તો અમે ઉધમાં ઉંધીયારે,

મળિયો ગુરને લાધ્યું જાનરે—જાનીને ઘોડે.

જુલમીની સામે લાઘવો ન્યાયથી જુઝવુરે,

આજે શીખ્યાં એ માયો ધર્મરે—જાનીને ઘોડે.

ધર્મની વારે મ્હારો પ્રજુજ પધારશેરે,

હારી જશે જુડો અધર્મરે—જાનીને ઘોડે.

(૧૧)

અન્યાયની પસંદગી.

તું મારી સાંભળ મારી વાતરે અન્યાયી રાજા.
 ઘડલો ભરાયો ત્હારા પાપનો, અન્યાયી રાજા.
 દુર્યોધન જેવો રાજા છોડી બેઠેલો માઝા,
 અંતે તે તો ગયો નરક કુંડમાં અન્યાયી રાજા.

(એક ભાઈ)

(૧૨)

યુધ્ધમાં નહિ ફાવે.

યુધ્ધમાં યુધ્ધમાં યુધ્ધમાં
 નહિ સરકાર ફાવે યુધ્ધમાં—યુધ્ધમાં
 રામજી સામે રાવજી ઝઝૂમ્યો,
 રાવજી મરાણો યુધ્ધમાં—નહિ
 કૃષ્ણજી સામે કંસ ઝઝૂમ્યો,
 કંસ મરાણો યુધ્ધમાં—નહિ.
 દરબાર સામે સરકાર ઝઝૂમ્યો,
 સરકાર હારી યુધ્ધમાં—નહિ.
 યુધ્ધમાં યુધ્ધમાં યુધ્ધમાં
 નહિ સરકાર ફાવે યુધ્ધમાં.

(૧૩)

મુકાનિનાં સન્માન.

શા કરીએ સન્માન ? અમારા મોંધેરા મહેમાન !
 પનોતા ગુર્જરીના સંતાન તહારાં શાં કરીએ સન્માન ?
 સુસ્વાગતમાં હૃદય અમારાં, અર્પ્યાં આજ નિદાન,
 ગૃહ મિલકત કે જીવન અમારાં, તમ ચરણે કુરબાન.
 સત્યાગ્રહના મહન સમુદ્ધે, છોડ્યાં નાવ સુકાન,
 તારણહારા અમારા સુકાની ધ્રુવ તારાની સમાન.
 ભગ્ન હૃદય કૃપિકરનાં પરખ્યાં જેને કૃપિનું જ્ઞાન,
 દિનકરને શું ગુદ પિછાણે (જે) રાતે રહે ચુલતાન.
 યશવેદિના આપ પ્રણેતા આપીશું બલિદાન,
 ભલે રવિ વાદળથી જાએ (પણ) સાચવશું નિઝ માન.
 જીવન મરણના મોહ ન અમને, એક અમારૂં ધ્યાન,
 સત્યાગ્રહ સર્વેવ અમારૂં એ વિણ સર્વ નકામ-મોંધેરા.

(૧૪)

રામબાણુ વાગ્યા હોય તે જાણે

જાતીયે જાતીયે જાતીયેરે
 બાણુ વાગ્યાં સરકારનાં જાતીયેરે—જાતીયે.
 અપમાનનાં બાણુ સાંખ્યા ન જાયે,
 લોદાનાં હોય તે સાંખીયેરે—બાણુ.
 વદલભલાઈને પરદેશી કીધા,
 વાગ્યું છે બાણુ એ જાતીયેરે—બાણુ.
 ખેડુ બંધાને લખાડ કીધા,
 વાગ્યું છે બાણુ એ જાતીયેરે—બાણુ.

લક્ષક કરે છે રક્ષકો દેવો,
વાગ્યુ છે આણુ એ જાતીયે—આણુ.
અપમાનનાં આણુ સાંખ્યા ન જાએ,
લોહના હોય તો સાંખ્યે—આણુ.

(૧૫)

જમિનાં મુખ !

ખારોલીના યુધ્ધમારે
ખેડુ વેઠે કેવાં કેવાં દુઃખ, મારા બંધવા !
તાળાં વાસે ધરખરનોરે
ઐરા બચ્યા અંધારે પૂરાય, મારા બંધવા !
દોર પરો, કીડા પડેરે,
હિલા હિલા અંધારે મુઝાય, મારા બંધવા !
જપ્તીવાળા ધરમાં ધુસેરે,
કડાં મારી તોડે ધરની વાડ, મારા બંધવા !
બંધ કરે બહેનો ખારણારે
લક્ષ્મી મારે પ્રહારો હેત્યાન, મારા બંધવા !
જપ્તીમાં પકડે ભેંસોત્તેરે,
મારી મારી ચાણામાં લઈ જાય, મારા બંધવા !
કોક મરે ચાણુ મહોરે,
ખીજીને કસાઈએ મારી ખાય, મારા બંધવા !
ખોટા ચપ્પાણ ઉભા કરેરે,
ખેડુતોને જીવમાં લઈ જાય, મારા બંધવા !
ખાવડે ખાધે દોરડારે,
કાંડે વાસે ખેડના શણમાર, મારા બંધવા !
(પ્રલયદલાઈ)

(૧૬)

સાચી ટેક.

માથું મેલો સાચવ ન સાચી ટેકનેરે !

સાચી ટેકનેરે (૨) માથુ મેલો—

ડંકો વાગ્યો. લડવૈયા શુરા જંગજેરે !

શુરા જંગજેરે, કાયર ભાગજેરે—ડંકો વાગ્યો.

શુરા સાચા પ્રતિજ્ઞા પૂરી પાળજેરે !

શુરા પૂરી પાળજેરે, ના ઉજળજેરે—શુરા.

(શિવાનંદન ગાયન.)

(૧૭)

પાડોશી ધર્મ.

અમે પાડોશીનો ધર્મ પાળશુરે

બારડોલીની વાગી લાક—અમે.

યુધ્ધ સરકાર સામે આદ્યુ,

બારડોલી સાચવશે નાક—અમે.

નહિ દેશુ સહાય સરકારનેરે,

ભલે લોકોને આપે ધાક—અમે.

ખાલસાની જમીન નહિ રાખશુરે,

અમ લોકોની દાનત છે પાક—અમે.

ખેડુતનું ગીત.

અમે તો મહેસુલ મુદ્દલ નહિં ભરીએ સરકારનેરે !

મહેસુલ વધારો છે અન્યાયી,

જુભી ઝાઝો ને દુઃખદાયી.

પાઈ એક નહિં દધશું અમલદારનેરે ! અમે.

માલ જપ્ત કરી લઇ જાયે,

લગ્ન ખાલસા ખેતર થાયે,

કષ્ટ સહીશું સમરી શ્રી કિરતારનેરે ! અમે.

ટેક અમારી પ્રભુ રખાવો,

આફત વેળા ઇશ બચાવો;

તારે આધારે લીધો આ ભારનેરે ! અમે.

સહન શક્તિનું શસ્ત્ર સમાધું,

શાન્તિ કેરું જખતર ધાયું,

સત્યાગ્રહનો પન્થ ખતાવ્યો 'નારણેરે ! અમે.

(એક ખેડુત)

યુધ્ધની યાદ.

ચાલો ચાલો યુધ્ધના રૂડા સાથમારે

વેદ ચારે મહાત્માના હાથમારે—ચાલો.

ચોટ લાગી ટાળા તે કોઈનીના ટળેરે,

ચાહે કોટિ ભુવાને ભેગા કરેરે—ચાલો.

સરકાર ખાવરી કરે છે એના મદમારે,

રૈયત સમજી વલ્લભભાઈના પદમારે—ચાલો.

મંત્ર સૂણાવ્યો રૈયતના કાનમારે,

મળ્યા વલ્લભભાઈ વાટે કલ્પું સાનમારે—ચાલો.

ગુરૂ પ્રતાપે વલ્લભભાઈ બોલીઆરે,

રૈયતના મનના મનોરથ પુરીઆરે—ચાલો.

વલ્લભભાઈના વેણુ ત્હમે પાળજેરે

એવી છે આ બહેનોની આશીર્વાદ—ચાલો.

પારસી ભાઈની દાઝ.

એનાં કૃત્યાં કરમ, મને લાગે શરમ,
કાં ના મુઝો માના પેટમારે—

પારસીનું નામ તજ, રાખ પાપી પારધી
થયો કીકે વાસોડના ખેતમરિ—ખે

બદા રાણાનું બહુ ભુલ્યો કાં ભુલ્યો,
ભલ્યો ખિટિશની લપેટમારે—લપે

પરમાર્થી કોમનું નામ તેં લખવ્યું,
કાળો ડાઘો નઈ શ્વેતમારે શ્વેત

પરાયાં પોટનાં પાપના ઉપાડ્યાં,
તેં ખેતી કરી સ્વાર્થ રેતમારે—રે

ખારડોલી બલીદાનમાં હોમાતે.
નામી પુજતે નર શ્રેષ્ઠમારે—શ્રે

ખેડુ બધુઓ વ્હાલા પાય પડી માંગ્યું,
મળુજો મા પારસીને દેડમારે—દેડ

(૨૧)

સંગ્રામ ગીત.

શૂર સંગ્રામકો દેખ લાગે નહિ,
દેખ લાગે સોડે શૂર નાહો—શૂર૦

કામ ચાર કોધ મદ લોભશે ઝુઝના,
મંડા ધમસાણુ તંહ ખેતમાંડી—શૂર૦

શીલ ચાર શીલ સંતોષ સાથી લયે,
નામ શમશેર તંહ ખૂખ ખાજે—શૂર૦

કલત કબીર કોઉ ઝુગુ હૈ શૂરમાં,
કાયરાં ભેડ તંહ તુરત લાજે—શૂર૦

(૨૨)

મોંઘી પ્રતિજ્ઞા.

નાણું સોંધું પ્રતિજ્ઞા મોંઘી ખૂખ છેરે,
મોંઘી ખુખ છેરે (૨) નાણું.

ખેતર સોંધા પ્રતિજ્ઞા મોંઘી ખુખ છેરે,
મોંઘી ખુખ છેરે (૨) ખેતર૦

મહેલો સોંધા, પ્રતિજ્ઞા મોંઘી ખુખ છેરે,
મેઘી ખુખ છેરે (૨) મહેલો.

૧૮

(૨૩)

પરદેશી સુખાને.

પરદેશી સુખા સરખરી સુખાનું પાડના સુખા.

પાસનો વધારો નહોતોરે લાખાવેલો નહોતો પાડ

કાલે પધારીને ભારે કરી તે બુલેરે—પરદેશી

તે તો ખેડુતને માથો ફોકરે

અરજ સાથે આજીજ ગર્ભ ફોકરે—પરદેશી

એકુ—પરદેશી ને બેરોડા ને વધારી,

અમરબંધી તણખલોને તોડરે—પરદેશી

તે તો માન્યું કાલખાનિયો મિયાં

લારીખામે મિયુંદ ગચરી લહનરેલું પરદેશી

તે તો પરદેશી દેશીને કલા,

પરદેશી તું સુલી ગયા સુધું લાનરે—પરદેશી

ડગલે કુહુને પાણીરોડા પાણીરોડા પાણીરોડા

પરદેશી દેશીની તરેલે મિયાં લામરે —પરદેશી

તેં તો માન્યું તારી મોહ(જન)થી,

હસાઇ જશે લોકની થોડે થોડે--પરદેશીં.

લોકો લાગ્યા છે (જન) નાનથીં (જન) નાનથીં

ગુરૂ મળ્યો છે (જન) તારી ઉદ્ધારીં--પરદેશીં.

તેં તો માન્યું (જન) મોહ(જન)થી

થયરી જશે (જન) મોહ(જન)થી (જન) મોહ(જન)થી--પરદેશીં.

લોકો ખીતા નથીં (જન) બંધીં (જન) બંધીં

સંપ્રદાશિર્મો એમોં છે (જન) હાથિયાસીં--પરદેશીં.

તારો ધધો પ્રજને (જન) સુસવી,

હાડકો મળો લવે પ્રેમ થઇ જાયરે--પરદેશીં.

જાણી-જાણી (જન) જાણી (જન) જાણી (જન) જાણી

રાંકડી રેખા (જન) રેખા (જન) રેખા (જન) રેખા--પરદેશીં.

ખહાદુર બની છે (જન) રેખા (જન) રેખા (જન) રેખા

ગુરૂ મળ્યો (જન) ખહાદુર તારો (જન) ખહાદુર--પરદેશીં.

જુદું નવજીવ (જન) જુદું નવજીવ (જન) જુદું નવજીવ

જાણી-જાણી (જન) જાણી (જન) જાણી (જન) જાણી--પરદેશીં.

બગડો બાંધે (જન) બાંધે (જન) બાંધે (જન) બાંધે

બાંધે (જન) બાંધે (જન) બાંધે (જન) બાંધે--પરદેશીં.

(૨૪)

નિશ્ચય

સરકાર મહેસુલ નહિ ભરશુ (૨)
 મહેસુલ વધારો છે અન્યાયી (૨)
 અન્યાય નહિ ચલવી લેશું—સરકાર
 અન્યાયની સામે ન્યાયી રીતે (૨)
 લડત અમારી સૌ લડશું—સરકાર
 જેલો ઝાઝી છો બંધાવે (૨)
 જેલખાનાથી નહિ ડરશું—સરકાર.
 અન્યાયી એ વેરા સામે (૨)
 અંત સુધી અમે સૌ લડશું સરકાર.

(૨૫)

યાચના.

દીનાનાથ દયાળ નટવર હાથ મારો મૂકશો મા,
 હાથ મારો મૂકશો મા, હાથ મારો મૂકશો મા—દીનાનાથ.
 આ મહા ભવસાગરે ભગવાન હું ભૂલો પડ્યો છું,
 ચાંદ લોક નિવાસ અપલાકાન્ત આ નક ચૂકશો માં—દીનાનાથ.
 ઓથ હથેર આપનો, સાધન વિષે સમજું નહિ,
 પ્રાણ પાલક પોત જોઈ, શંખ આખર કુંકશો માં—દીનાનાથ.
 માત તાત સગાં સહોદર, જે કહું તે આપ મારે,
 હે કૃપામૃતના સરોવર, દાસ સાફ ચૂકશો માં—દીનાનાથ.
 શરણ કેશવલાલનું છે ચરણ હે હરિ રામ તારું;
 અખિલ નાયક આ સમે, ખોટે મસે પણ ખૂટશો મા—દીનાનાથ.

કેસલાએ વરસની જુની અને જાણીતી
 સેના ચાંદીના દાગીનાની દુકાન
 ઝવેરી રાયચંદ મોતીચંદની કું.
 હેં મુંભાદેવી. ઝવેરી ખજાર.

મનપસંદ જુદી જુદી ડીઝાઇનના સોના ચાંદીના
 દાગીનાઓ જ્યારે જોઈએ ત્યારે તૈયાર મળશે અથવા
 ઓર્ડરથી તૈયાર બનાવી આપવામાં આવશે.

આ દુકાનના કામ અને માલ માટે બેસત છે
 નહિં. તકમે ખૂબ કામ પાડી બાત્રી કરે.

રાયચંદ મોતીચંદની કું ઝવેરીઓ.

ઝવેરી ખજાર, મુંભાદેવીના દરવાજાની સામે.

મુંબઈ નં. ૨.

આ ચોપડી શ્રી કૃતારવ પ્રિન્ટીંગ વર્ક્સ કોટ, મુંબઈમાં દાકિરદાસ
 મગનલાલે મણુપતિશંકર નારણજી દેસાઈ માટે બાંધી.

